

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžk/18/2018
Identifikačné číslo spisu: 1016201169
Dátum vydania rozhodnutia: 10.12.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1016201169.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne (sťažovateľky) ERS Holding, spol. s r.o., Šamorínska 10, 821 06 Bratislava, IČO: 35 702 982, zastúpená JUDr. Paulínou Ondrášikovou, PhD., advokátkou, Palisády 59, 811 06 Bratislava, proti žalovanému Ministerstvu dopravy a výstavby Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy, Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava, za účasti: Národná diaľničná spoločnosť, a.s., Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava, IČO: 35 919 001, zastúpený: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 27909/2014/B625-SV/77360/Gal zo dňa 17. decembra 2014 v spojení s rozhodnutím Okresného úradu Bratislava, odboru výstavby a bytovej politiky, č. OU-BA-OVBP2-2014/75043/ZAD zo dňa 23. októbra 2014, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/146/2016-140 zo dňa 11. januára 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Sťažovateľovi právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením podľa § 98 ods. 1 písm. d) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „S. s. p.“) žalobu ako oneskorenú odmietol.

2. Zo žalobkyňou predložených listín a z administratívneho spisu mal krajský súd za preukázané, že Okresný úrad Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky, ako prvoinštančný správny orgán, doručil oznámenie o začatí územného konania o umiestnení líniovej stavby a územné rozhodnutie č. OU-BA-OVBP-204/75043/ZAD zo dňa 23.10.2014 o umiestnení stavby „Rýchlostná cesta R7 Bratislava Ketelec - Bratislava Prievoz“ formou verejnej vyhlášky. Rovnako postupoval aj žalovaný pri oznámení územného rozhodnutia č. 27909/2014/B-625-SV/77360/Gal zo dňa 17.12.2014. Takýto postup konajúcich orgánov verejnej správy je potrebné podľa názoru krajského súdu považovať za zákonný a správny. Krajský súd zároveň poukázal na to, že obsahom verejnej vyhlášky v konaní o umiestnenie líniovej stavby nemusí byť nevyhnutne presné označenie všetkých účastníkov územného konania, preto samotná skutočnosť, že

žalobkyňa nebola osobitne označená za osobu, ktorej sa ako účastníkovi konania doručuje písomnosť verejnou vyhláškou neznamená, že jej v administratívnom konaní nebolo priznané postavenie účastníka konania a žiadnym spôsobom jej táto skutočnosť nebránila nahliadnúť do administratívneho spisu, podávať v územnom konaní vyjadrenia, námietky, pripomienky, opravné prostriedky proti preskúvaným rozhodnutiam alebo uplatňovať iné zákonom priznané práva.

3. Pred krajským súdom neobstálo tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého nemohla mať vedomosť o uskutočnení územného konania, keďže v oznámení o jeho začatí verejnou vyhláškou absentovala akákoľvek zmienka o vymedzení územia prostredníctvom parcelných čísiel pozemkov, alebo výslovné určenie žalobkyne ako účastníka konania. V tejto súvislosti správny súd poukázal na to, že v prípade územných konaní o umiestnení líniových stavieb nie je obligatórnou náležitosťou návrhu na vydanie územného rozhodnutia zoznam všetkých známych účastníkov konania, ani druhy a parcelné čísla pozemkov podľa katastra nehnuteľností s uvedením vlastníckych alebo iných práv, ktorých sa územné rozhodnutie týka, ani parcelné čísla susedných pozemkov a susedných stavieb v zmysle § 3 ods. 1 a ods. 2 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona (ďalej len „vyhláška č. 453/2000 Z. z.“). Podobne ani obsah územného rozhodnutia o umiestnení líniovej stavby nemusí obsahovať druhy a parcelné čísla pozemkov podľa katastra nehnuteľností, na ktorý sa predmet územného rozhodnutia umiestňuje, postačuje opis územia (§ 4 ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 453/2000 Z. z.), ktorý v danom prípade preukázateľne bol súčasťou napadnutého rozhodnutia.

4. Z uvedeného podľa názoru krajského súdu vyplýva, že s ohľadom na zákonom zakotvený režim doručovania územných rozhodnutí o umiestnení líniových stavieb, povinné náležitosti jednotlivých písomností a rozhodnutí správnych orgánov, ako aj na zásadu *vigilantibus iura scripta sunt*, žalobkyňa bola považovaná za účastníka konania, ktorá si však mala sama „strážiť“ svoje práva a právom chránené záujmy a primerane tomu prispôsobiť svoju procesnú aktivitu v súvislosti s namietaným územným konaním. Skutočnosť, že žalobkyňa svoje práva účastníka územného konania nevyužila, nemožno pripísať pochybeniu konajúcich orgánov verejnej správy. Zo zistení krajského súdu z administratívneho spisu vyplynulo, že žalovaný aj prvoinštančný správny orgán postupovali pri oznamovaní napadnutých rozhodnutí v súlade so zákonom, a preto nie je možné stotožniť sa s tvrdením žalobkyne o tom, že jej nebolo doručené rozhodnutie orgánu verejnej správy, hoci sa s ňou ako s účastníkom administratívneho konania malo konať. Na základe vyššie uvedeného teda dospel krajský súd k záveru, že žalobkyni nie je v konaní pred správnym súdom možné priznať postavenie opomenutého účastníka administratívneho konania tak, ako to upravuje § 179 S.s.p., so všetkými, tomuto postaveniu prináležiacimi oprávneniami.

5. Vzhľadom na to, že správny súd vyhodnotil námietku žalobkyne ohľadom nedoručenia napadnutého rozhodnutia za nedôvodnú, postupoval správny súd pri hodnotení splnenia procesných podmienok konania, konkrétne podmienky včasnosti podania správnej žaloby podľa § 181 ods. 1 S.s.p., podľa ktorého musí právnická osoba podať správnu žalobu v lehote dvoch mesiacov od oznámenia napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy. Napadnuté rozhodnutie Okresného úradu Bratislava, odboru výstavby a bytovej politiky, č. OU-BA-OVBP2-2014/75043/ZAD zo dňa 23.10.2014, bolo preukázateľne doručené verejnou vyhláškou podľa § 42 ods. 2 Stavebného zákona, ktorá bola vyvesená dňa 23.10.2014, zvesená bola dňa 10.11.2014. Napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo taktiež preukázateľne doručené verejnou vyhláškou podľa rovnakého zákonného ustanovenia, vyvesením po dobu 15 dní na úradnej tabuli žalovaného a zverejnením na webovom sídle žalovaného, pričom posledný deň tejto lehoty je dňom doručenia. Verejná vyhláška bola vyvesená dňa 17.12.2014, zvesená bola dňa 02.01.2015. V tomto prípade je teda dňom oznámenia napadnutého rozhodnutia žalovaného deň 02.01.2015. Lehota na podanie správnej žaloby proti tomuto rozhodnutiu plynula do 02.03.2015. Správna žaloba v konaní vedenom pod sp. zn. 1S/146/2016 však bola doručená krajskému súdu až dňa 30.06.2016, tzn. po márnom uplynutí lehoty na podanie správnej žaloby proti napadnutému rozhodnutiu žalovaného. Na základe vyššie uvedeného krajský súd konštatoval, že správna žaloba nebola podaná v zákonnej lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy žalobkyni, a preto krajský súd žalobu ako oneskorene podanú odmietol.

6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol správny súd podľa § 170 písm. a) S.s.p. tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, keďže žaloba bola odmietnutá.

7. Žalobkyňa podala proti uzneseniu krajského súdu kasačnú sťažnosť, a to z dôvodov nesprávneho právneho posúdenia veci krajským súdom a z dôvodu nezákonného odmietnutia žaloby. Sťažovateľka trvá na svojom stanovisku, teda že nebola účastníkom územného konania hoci mala byť a že napadnuté rozhodnutia správnych orgánov jej mali byť doručené. Tiež namietala záver krajského súdu, podľa ktorého žaloba bola podaná po lehote, pretože z dôvodu riadneho nedoručenia rozhodnutí správnych orgánov žalobkyni nemožno aplikovať § 181 S.s.p.

Z uvedených dôvodov navrhla kasačnému súdu, aby napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

8. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že s dôvodmi uvedenými v kasačnej sťažnosti nesúhlasí, uznesenie krajského súdu považuje za zákonné a v plnom rozsahu sa stotožnil s jeho odôvodnením, a preto navrhol kasačnému súdu, aby kasačnú sťažnosť zamietol.

9. Ďalší účastník vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že kasačná sťažnosť je neopodstatnená a nie je daný dôvod na zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu ako aj rozhodnutí správnych orgánov, a preto navrhol kasačnému súdu, aby kasačnú sťažnosť zamietol.

10. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) postupom podľa § 492 ods. 2 S.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 34 ods. 1 Stavebného zákona účastníkom územného konania je navrhovateľ, obec, ak nie je stavebným úradom príslušným na územné konanie a ten, komu toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 34 ods. 2 Stavebného zákona v územnom konaní o umiestnení stavby, o využívaní územia, o stavebnej uzávere a o ochrannom pásme sú účastníkmi konania aj právnické osoby a fyzické osoby, ktorých vlastnícke alebo iné práva k pozemkom alebo stavbám, ako aj k susedným pozemkom a stavbám vrátane bytov môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté.

Podľa § 36 ods. 4 Stavebného zákona začatie územného konania o umiestnení líniovej stavby alebo v odôvodnených prípadoch aj zvlášť rozsiahlej stavby, stavby s veľkým počtom účastníkov konania, ako aj územného konania o využití územia, o stavebnej uzávere a o ochrannom pásme, ak sa týka rozsiahleho územia, oznámi stavebný úrad účastníkom územného konania verejnou vyhláškou. Stavebný úrad oznámi začatie územného konania verejnou vyhláškou aj v prípade, že mu účastníci konania alebo ich pobyt nie sú známi.

Podľa § 42 ods. 1 Stavebného zákona územné rozhodnutie sa účastníkom oznamuje doručením písomného vyhotovenia.

Podľa § 42 ods. 2 Stavebného zákona verejnou vyhláškou sa oznámi územné rozhodnutie o umiestnení líniovej stavby a v odôvodnených prípadoch aj o umiestnení zvlášť rozsiahlej stavby, stavby s veľkým počtom účastníkov konania, ako aj rozhodnutie o využití územia a o ochrannom pásme, ak sa týka rozsiahleho územia. Doručenie sa uskutoční vyvesením územného rozhodnutia na 15 dní spôsobom v mieste obvyklým. Posledný deň tejto lehoty je dňom doručenia.

Podľa § 139 ods. 3 písm. b) Stavebného zákona líniovými stavbami sú na účely tohto zákona najmä diaľnice, cesty a miestne komunikácie.

11. Predmetom kasačnej sťažnosti bolo uznesenie krajského súdu, ktorým odmietol žalobu, ktorou sa

žalobkyňa domáhala, aby krajský súd preskúmal rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie prvoinštančného správneho orgánu a zároveň, aby bola správnym orgánom uložená povinnosť doručiť žalobkyni prvoinštančné rozhodnutie správneho orgánu, a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo.

12. V predmetnej veci ide územné konanie o umiestnení líniovej stavby podľa § 139 ods. 3 písm. b) Stavebného zákona. Stavebný zákon pri líniových stavbách upravuje odlišný postup pri oznamovaní začatia územného a stavebného konania v porovnaní so všeobecným územným a stavebným konaním (ktoré sa netýkajú líniových stavieb a nespĺňajú podmienky na doručenie verejnou vyhláškou podľa § 36 ods. 4, § 61 ods. 4 Stavebného zákona a § 26 Správneho poriadku). Stavebný úrad oznamuje začatie územného konania o umiestnení líniovej stavby účastníkom územného konania verejnou vyhláškou (§ 36 ods. 4 Stavebného zákona). Táto právna úprava zakotvená v § 36 ods. 4 Stavebného zákona je špeciálnou úpravou k všeobecnej právnej úprave uvedenej v § 36 ods. 1 Stavebného zákona („stavebný úrad oznámi začatie územného konania dotknutým orgánom a všetkým známym účastníkom a nariadi ústne pojednávanie spojené s pravidlami s miestnym zisťovaním“). V tomto prípade sa použije zásada *lex specialis derogat legi generali*, t.j. špeciálny zákon alebo ustanovenie ruší všeobecný zákon alebo ustanovenie. Preto začatie územného konania o umiestnení líniovej stavby stavebný úrad oznamuje účastníkom formou verejnej vyhlášky a nie doručením do vlastných rúk podľa § 34 ods. 1 a § 61 ods. 1 Stavebného zákona. Doručovanie písomností verejnou vyhláškou predstavuje štandardný spôsob doručovania umožňujúci primeraným spôsobom riešiť napätie medzi povinnosťou orgánu verejnej správy oznámiť oprávneným subjektom relevantné údaje v konaní a požiadavkou zabezpečiť plynulý priebeh konania elimináciou rizika jeho zablokovania v dôsledku objektívnej alebo subjektívnej nemožnosti doručenia veľkému počtu osôb v primeranom časovom rozpätí alebo v dôsledku absencie aktuálnych údajov o mieste ich pobytu (napríklad nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 22/06 z 1. októbra 2008, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžo 125/2009 z 21. januára 2010).

13. Po preskúmaní veci sa kasačný súd stotožnil s názorom krajského súdu, podľa ktorého žaloba sťažovateľky bola podaná oneskorene. Zo spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného, má kasačný súd za preukázané, že prvoinštančné rozhodnutie bolo preukázateľne doručené verejnou vyhláškou podľa § 42 ods. 2 Stavebného zákona, ktorá bola vyvesená dňa 23.10.2014, zvesená bola dňa 10.11.2014. Napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo taktiež preukázateľne doručené verejnou vyhláškou podľa rovnakého zákonného ustanovenia, vyvesením po dobu 15 dní na úradnej tabuli žalovaného a zverejnením na webovom sídle žalovaného, pričom posledný deň tejto lehoty je dňom doručenia. Verejná vyhláška bola vyvesená dňa 17.12.2014, zvesená bola dňa 02.01.2015. V danom prípade je tak dňom oznámenia napadnutého rozhodnutia žalovaného deň 02.01.2015. Lehota na podanie správnej žaloby proti tomuto rozhodnutiu plynula do 02.03.2015. Správna žaloba sťažovateľky však bola doručená krajskému súdu až dňa 30.06.2016, tzn. po márnom uplynutí lehoty na podanie správnej žaloby proti napadnutému rozhodnutiu žalovaného. Na tomto mieste kasačný súd dáva do pozornosti zásadu platnú už v rímskom práve „*vigilantibus iura scripta sunt*“, podľa ktorej práva patria len bdelym, čo znamená, že práva patria tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení. Podľa názoru kasačného súdu sťažovateľka bola považovaná za účastníka konania, ktorá si však mala sama „strážiť“ svoje práva a právom chránené záujmy a primerane tomu prispôsobiť svoju procesnú aktivitu v súvislosti s namietaným územným konaním. Skutočnosť, že sťažovateľka svoje práva účastníka územného konania nevyužila, nemožno pripísať pochybeniu konajúcich správnych orgánov.

14. K žiadosti sťažovateľky o doručenie rozhodnutia prvoinštančného správneho orgánu kasačný súd uvádza, že tejto žiadosti nie je možné vyhovieť a poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžp 20/2011 zo dňa 14. decembra 2011, podľa ktorého „Ak stavebný úrad doručuje písomnosti

verejnou vyhláškou (§ 36 ods. 4, § 61 ods. 4 SZ) je vylúčené, aby niektorým účastníkom konania bolo rozhodnutie doručované do vlastných rúk podľa § 24 správneho poriadku. V takom prípade doručenie písomného vyhotovenia písomnosti do vlastných rúk niektorým účastníkom nemá právny účinok doručenia. Právny účinok doručenia nastáva až pätnástym dňom od vyvesenia písomnosti na úradnej tabuli (§ 69 ods. 2 SZ).“

15. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami sťažovateľky sa krajský súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, a preto námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší súd ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 S. s. p. ako nedôvodnú zamietol.

16. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľke, ktorá v tomto konaní nemala úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.) a rovnako aj žalovanému nárok na ich náhradu nepriznal v súlade s § 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 168 S. s. p.

17. Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0 (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 S. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.